

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

V E N D I M

Nr. 225, datë 28.05.2012

**“Për
përrjashtimin nga ndalimi të marrëveshjes së bashkëpunimit mes shoqërive
të tregut sigurimeve mbi shkëmbimin e informacionit për shërbimin e
“Policës Kufitare të mjeteve motorrike për përgjegjësitë ndaj palëve të
treta”**

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Lindita	MILO (LATI)	Kryetar
Rezana	KONOMI	Zv/Kryetare
Servete	GRUDA	Anëtar
Koço	BROKA	Anëtar
Iva	ZAJMI	Anëtare

Në mbledhjen e tij të datës 28.05.2012 shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimin e Raportit të “Përrjashtimit nga ndalimi të marrëveshjes së bashkëpunimit mes 9 shoqërive të tregut të sigurimit mbi shkëmbimin e informacionit për shërbimin “Policë Kufitare e mjeteve motorrike për përgjegjësitë ndaj palëve të treta”.

Baza ligjore: Nenet 5, 24, *shkronja d*, neni 49 dhe neni 50 (*pika 1*), të Ligjit Nr .9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar).

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të :

- Raportit “Përrjashtimin nga ndalimi të Marrëveshjes së Bashkëpunimit të lidhur midis shoqërive të sigurimit për shkëmbimin e informacionit për produktin e sigurimit të detyrueshëm Policë Kufitare”,
- Relacionit shoqërues të Sekretarit të Përgjithshëm,

VËREN SE :

I. Procedura e ndjekur

Në datën 06.04.2012 Autoriteti i Konkurrencës në përputhje me nenin 5 dhe 48 e në vijim të Ligjit ka marrë njoftimin nga përfaqësuesi i autorizuar i shoqërive “INSIG” Sh.a, “SIGMA VIG” Sh.a, “SIGAL UNIQA GROUP AUSTRIA” Sh.a, “INTERSIG VIG” Sh.a, “INTERALBANIAN VIG” Sh.a, “ATLANTIK” Sh.a, “EUROSIG” Sh.a dhe “ALBSIG” Sh.a”, për kërkesën për përjashtim nga ndalimi të marrëveshjes së bashkëpunimit në tregun e sigurimeve të mjeteve motorike (Polica Kufitare) lidhur me shkëmbimin e informacionit për llogarritjen e dëmit, studimet e tregut dhe mbulimin e përbashkët të risqeve që rrjedhin nga mbajtësit e politës kufitare të sigurimit.

Me marrjen e informacionit të plotë është publikuar një njoftim paraprak për shtyp në faqen e internetit të Autoritetit të Konkurrencës për shprehjen e interesit nga palët e treta. Gjatë periudhës 15-ditore të publikimit nuk ka patur asnjë reagim nga palë të treta në adresat e publikuara të Autoritetit të Konkurrencës

II. Palët në marrëveshje

Palët në marrëveshje janë të gjitha shoqëritë e sigurimit të cilat e ofrojnë produktin e policës kufitare të sigurimit të mjeteve motorrike për përgjegjësitë ndaj palë të treta:

- Shoqëria e sigurimeve “SIGAL UNIQA GROUP AUSTRIA” Sh.a,
- Shoqëria e sigurimeve “SIGMA VIG” Sh.a,
- Shoqëria e sigurimeve “INSIG” Sh.a,;
- Shoqëria e sigurimeve “INTERALBANIAN VIG” Sh.a,
- Shoqëria e sigurimeve “INTERSIG VIG” Sh.a,
- Shoqëria e sigurimeve “EUROSIG” Sh.a,
- Shoqëria e sigurimeve “ALBSIG” Sh.a,
- Shoqëria e sigurimeve “ATLANTIK” Sh.a;

III. Përshkrimi i marrëveshjes

Marrëveshja e bashkëpunimit sipas përcaktimeve të udhëzimit të Komisionit të Konkurrencës “Për vlerësimin e marrëveshjeve horizontale” është një marrëveshje standartizimi e cila ka si objekt përcaktimin e kërkesave teknike dhe cilësore me të cilat do të përputhet produkti i Policës Kufitare. Marrëveshjet e standartizimit kanë si objekt kryesor të tyre përcaktimin e kërkesave teknike ose cilësore me të cilat mund të përputhen produktet në qarkullim ose të ardhshme, proceset e prodhimit ose metodat.

Qëllimi i marrëveshjes do të jetë shkëmbimi i informacionit mes palëve për mbulimin e riskut të ardhur nga mbajtësit e policave kufitare, shkëmbimin e informacionit për primet e sigurimit, organizimin e studimeve të përbashkëta të tregut dhe shpërndarjen e këtyre rezultateve pa vonesë të të gjitha palët në marrëveshje. Gjithashtu palët në marrëveshje kanë rënë dakord që gjithë informacioni i mësipërm të njoftohet në baza periodike (të paktën një mujore) në Byronë Shqiptare të Sigurimeve.

IV. Tregu përkatës

IV.1. Tregu përkatës i produktit

Tregu përkatës i produktit përfshin Policat e Sigurimit të detyrueshëm të mjeteve të transportit për përgjegjësitë ndaj palëve të treta. Në bazë të ligjit Nr. 10 076, datë 12.2.2009, sigurimi i detyrueshëm në sektorin e transportit përfshin sigurimin e përgjegjësive së pronarit ose të përdoruesit të mjetit motorik, që më poshtë do të referohet si sigurimi i pronarit, për dëmet shkaktuar palëve të treta nga përdorimi i këtij mjeti. Drejtuesi i mjetit motorik me regjistrim të huaj, i cili nuk ka një dokument ndërkombëtar të vlefshëm të sigurimit të përgjegjësive, është i detyruar të lidhë kontratë për sigurimin e përgjegjësive nga përdorimi i mjetit motorik (sigurim kufitar), të vlefshme në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe sigurimi kufitar i përgjegjësive së mbajtësve të mjeteve motorike

Si konkluzion tregu përkatës i produktit përfshin Policat e Sigurimit Kufitar për përgjegjësitë ndaj palëve të Treta të drejtuesve të mjeteve motorike me targa të huaja për dëmet (materiale e jo materiale) që u shkaktohen palëve të treta gjatë qarkullimit rrugor brenda territorit të Republikës së Shqipërisë. Kjo policë lëshohet për automjetet me targa të huaja dhe është produkt zëvendësues i kartonit jeshil (poseduesit e kartonit jeshil nuk kanë nevojë të zotërojnë një Policë Kufitare).

IV.2. Tregu përkatës gjeografik

Meqënëse produkti (shërbimi) përkatës ofrohet në të gjitha pikat e licensuara për tregtimin e policës kufitare, e atëherë si treg gjeografik do të jetë territori i Republikës së Shqipërisë.

V. Analiza e Konkurrencës

Tregu i sigurimeve të detyrueshme të përgjegjësive ndaj palëve të treta është një treg i rregulluar dhe mbikëqyrur nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare në bazë të ligjit organik 10076/2009 “Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit”, i ndryshuar me ligjin 10455/2011. Sigurimi i mjeteve motorike bën pjesë në llojin e sigurimeve të detyrueshme të përgjegjësive të palëve të treta për të mbuluar riskun e mundshëm të shkaktuar nga pala e parë (mbajtësi i policës së sigurimit).

Një nga llojet e sigurimit të detyrueshëm të mjeteve motorike për përgjegjësitë ndaj palëve të treta është Polica Kufitare e cila zë një peshë specifike shumë të ulët në raport me totalin e tregut të sigurimeve të mjeteve motorike (5-6 për qind për tre vitet e fundit).

Sa i përket rivalitetit konkurrues për këtë produkt, rezulton se struktura e tregut nuk është e domonuar nga asnjëri prej konkurrentëve. Nga vlerësimi i indeksit të

përqendrimit (HHI) për periudhën 2009-2011 (përkatësisht 1377, 1337, 1426) rezulton se indeksi është në nivelet e poshtme të një tregu me përqëndrim të moderuar dhe ndryshimet e pjesëve të tregut mes kompanive tregojnë një treg dinamik sa i përket konkurrencës dhe pa fiksime apo ndarje të pjesëve të tregut.

Sipas të dhënave të AMF-së, ndërmarrja me pjesë me të vogël Eurosig ka rritur pjesën nga viti në vit nga 8.81% në vitin 2008 në 14.88% në vitin 2011, si dhe ndërmarrja Sigma ka ulur pjesën e tregut nga 16.35 % në 10.45%. Ndërkohë ndërmarrja Sigal që ka pjesën më të madhe të tregut në sigurimet e detyrueshme, ka peshën më të vogël të policës kufitare ndaj totalit krahasuar me kompanitë e tjera.

Si konkluzion, tregu nuk është i dominuar nga një ose disa ndërmarrje dhe nga pjesët e tregut nuk rezulton që të ketë ndarje tregu apo kuzime të konkurrencës.

VI. Arsyet e përjashtimit nga ndalimi

Tregu i sigurimeve paraqet një sërë specifikash që duhet të merren në konsideratë gjatë aplikimit të legjislacionit të konkurrencës për shkak të riskut që e shoqëron këtë shërbim.

Marrëveshja e bashkëpunimit është një marrëveshje horizontale standartizimi e cila ka si mision rritjen e standarteve të emetimit dhe tregëtimit të policës kufitare të sigurimit të detyrueshëm të mjeteve motorrike, përcaktimin e kërkesave teknike dhe cilësore me të cilat do të përputhet produkti i Policës Kufitare, eliminimin e produkteve të falsifikuara apo të shitjeve në rrugë si dhe rritjen e përgjegjshmërisë së palëve për përballimin e dëmeve nëpërmjet shkëmbimit të informacionit mes palëve.

Marrëveshja është transparente dhe me mbështetjen e autoriteteve publike (Byrosë Shqiptare të Sigurimeve) dhe nuk përjashton asnjë konkurrent nga tregu, as hyrësit e rinj të cilët njëlloj si ata ekzistues duhet të rrespektojnë standartet e vendosura nga autoritetet publike.

Kjo marrëveshje do të kontribuojë në :

1. Përmirësimin e kushteve të furnizimit të tregut;
2. Përmirësimin e cilësisë së shërbimit;
3. Eliminimin e policave nën standart (falso) dhe duke mbrojtur konsumatorët nga mashtrimet e mundëshme;
4. Shkëmbimin e informacioneve për pagesat e kryera nga dëmet e shkaktuara nga mbajtësit e Policës Kufitare që do të shmangte pagesat e dyfishta, të cilat rëndojnë financat e palëve;
5. Rritjen e sigurisë së klientëve për cilësinë e produktit dhe pagesat e dëmeve;
6. Uljen e rreziqeve të përkeqësimit financiar të palëve;

Pra, si konkluzion marrëveshja e propozuar për përjashtim nga shoqëritë e sigurimit dhe Byroja Shqiptare e Sigurimit për bashkëpunimin midis shoqërive të sigurimit ka për qëllim të ulë në mënyrë të ndjeshme risqet për kompanitë e sigurimeve nëpërmjet bashkëpunimit mes shoqërive të sigurimit për shkëmbimin e informacioneve mbi klientët, dëmet e shkaktuara dhe mënyrën e mbulimit të tyre dhe cdo informacion tjetër, shkëmbimi i të cilit nuk bie ndesh me parimet e konkurrencës së lirë në treg.

Nga zbatimi i kësaj marrëveshje priten disa përfitime për konsumatorët si mbrojtja nga policat e sigurimit kufitar të falsifikuara, rritja e sigurisë për pagesën e dëmeve, si dhe përmirësimi i cilësisë së shërbimit.

VII. Kushtet dhe detyrimet

Autoriteti i Konkurrencës në gjykimin e këtij rasti i është referuar edhe Rregullores së Komisionit Evropian 267/2010, “Mbi aplikimin e nenit 101(3) të TFEU për kategoritë e marrëveshjeve, vendimeve dhe praktikave në sektorin e sigurimeve”.

Kjo rregullore parashikon përjashtimin nga ndalimi të një sërë kategorish marrëveshjesh, vendimesh apo praktika në tregun e sigurimeve kur në mungesë të database-ve të sakta palët bashkëpunojnë për shkëmbimin e informacionit lidhur me: përcaktimin e provigjoneve të përbashkëta për riskun; vendosjen e kushteve dhe standarteve të përbashkëta të policës së sigurimit si dhe mbulimin e përbashkët të disa llojeve të riskut për produkte të reja.

Sipas analizës së bërë në raport, ky përjashtim, në bazë të nenit 50, pika 2 e ligjit, do të jepet me kushtet dhe detyrimet vijuese:

1. Afati i marrëveshjes të jetë 3 vjeçar

Marrëveshja e njoftuar kërkohet të përjashtohet për një periudhë 5 vjeçare, por Autotiriteti i Konkurrencës mbështetur në mënyrën e funksionimit të database-it të të dhënave që përdorin aktuarët për vlerësimin e primit të riskut ka vlerësuar dhënien e përjashtimit për një periudhë më të kufizuar kohe prej tre vitesh.

2. Ndryshimet në pjesën e tekstit të marrëveshjes:

- Në nenin 1 të marrëveshjes, (germa a) hiqet pjesa e tekstit: “*respektimi i tarifave bazë për primin e riskut të përbashkët bazuar në statistikat që zotërojnë shoqëritë e sigurimit*” dhe kjo pikë ndryshohet me shprehjen “*shkëmbimi i informacioneve për numrin e aplikimeve për përfitime nga dëmet*”.
- Në nenin 3 të saj, të hiqet pjesa e tekstit: “*shkëmbimin e informacionit statistikor që zotërojnë palët për përgatitjen e pasqyrave të primeve të sigurimit*” dhe kjo pikë ndryshohet me shprehjen “*shkëmbimin e informacionit statistikor që zotërojnë palët për përgatitjen e pasqyrave të primit të rrezikut*”

- Nenit 4, i hiqet paragrafi parë i tij, titulluar “Primet e sigurimit”.

Këto ndryshime synojnë reduktimin e mundësisë së koordinimit të sjelljes dhe kanë si qëllim të shmangin një ndarje potenciale të pjesëve të tregut mes palëve njoftuese të marrëveshjes dhe në këtë mënyrë respektohen parashikimet e nenit 4 të ligjit nr. 9121 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.

VIII. Konkluzione

1. Tregu i sigurimeve është një nga sektorët e tregut financiar ku marrëveshjet mes operatorëve për qëllime të shkëmbimit të informacionit, mbulimit të riskut të përbashkët dhe standartizimit të produkteve mund të përfitojnë nga përjashtimi nga ndalimi sipas parashikimeve të neneve 5 dhe 6 të ligjit nr. 9121, datë 28.03.2011 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.
2. Marrëveshja e bashkëpunimit e njoftuar është një marrëveshje horizontale standartizimi e cila nuk kufizon ndjeshëm konkurrencën dhe, përmbush kushtet e parashikuara në nenin 5 të ligjit nr. 9121 date 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, duke përmirësuar shpërndarjen dhe cilësinë e shërbimit për produktin e policës kufitare.
3. Marrëveshja e njoftuar për përjashtim ka marrë parasysh parashikimet e ligjit të konkurrencës dhe ka si mision rritjen e standarteve të emetimit dhe tregtimit të policës kufitare të sigurimit të detyrueshëm të mjeteve motorrike.
4. Qëllimi është vendosja e standartit të shitjes, shmangjes së informalitetit dhe rrjedhimisht kryerjen e një shërbimi sa më efektiv në trajtimin e dëmeve nga secili operator.
5. Marrëveshja sipas udhëzimit të Komisionit të Konkurrencës ‘Për përjashtimin e marrëveshjeve individuale’ klasifikohet si një marrëveshje horizontale standartizimi pasi ka qëllim standartizimin e produktit përkatës. Marrëveshja pritet të sjellë disa përfitime për konsumatorët si mbrojtja nga policat e sigurimit kufitar të falsifikuara, rritja e sigurisë për pagesën e dëmeve, si dhe përmirësimi i cilësisë së shërbimit.
6. Sa më lart, marrëveshja e njoftuar për përjashtim nga ndalimi kontribon në rritjen e standartit të tregtimit të produktit “Policë Kufitare e Sigurimit të Detyrueshëm të Përgjegjësive të Palëve të Treta”, dhe:

- a. nuk përmban kufizime të veprimtarive të ndërmarrjeve pjesëmarrëse,
- b. nuk kufizon në mënyrë të ndjeshme konkurrencën në lidhje me këtë produkt dhe:
- c. konsumatorët përfitojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë nga përmirësimi i këtij produkti.

PËR KËTO ARSYE :

Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të neneve: 24, (shkronja d); 5; 50; dhe 51, (germa b); të Ligjit Nr .9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,(i ndryshuar),

V E N D O S I:

1. Të përjashtojë nga ndalimi Marrëveshjen e Bashkëpunimit për shkëmbimin e informacionit për ofrimin e shërbimit të Policës Kufitare të Sigurimit të Detyrueshëm të mjeteve motorrike për Përgjegjësitë ndaj Palëve të Treta, midis shoqërive të sigurimit: “INSIG” Sh.a, “SIGMA VIG” Sh.a, “SIGAL UNIQA GROUP AUSTRIA” Sh.a, “INTERSIG VIG” Sh.a, “INTERALBANIAN VIG” Sh.a, “ATLANTIK” Sh.a, “EUROSIG” Sh.a dhe “ALBSIG” Sh.a”.
2. Marrëveshja përjashtohet nga ndalimi vetëm me respektimin e kushteve dhe detyrimeve të mëposhtme:
 - 2.1 Afati i vlefshmërisë së kësaj marrëveshje do të ndryshohet nga 5 në 3 (tre) vjet pas hyrjes në fuqi të përjashtimit nga ndalimi.
 - 2.2 Në nenin 1 të marrëveshjes, (germa a) hiqet pjesa e tekstit: *“respektimi i tarifave bazë për primin e riskut të përbashkët bazuar në statistikat që zotërojnë shoqëritë e sigurimit”* dhe kjo pikë ndryshohet me shprehjen *“shkëmbimi i informacioneve për numrin e aplikimeve për përfitime nga dëmet”*.
 - 2.3 Në nenin 3 të saj, të hiqet pjesa e tekstit: *“ shkëmbimin e informacionit statistikor që zotërojnë palët për përgatitjen e pasqyrave të primeve të sigurimit”* dhe kjo pikë ndryshohet me shprehjen *“shkëmbimin e informacionit statistikor që zotërojnë palët për përgatitjen e pasqyrave të primit të rrezikut”*
 - 2.4 Nenit 4, i hiqet paragrafi parë i tij, titulluar “Primet e sigurimit”.

3. Hyrja në fuqi e përjashtimit do të jetë pas njoftimit në Komisionin e Konkurrencës të Marrëveshjes objekt-vendimi, me ndryshimet sipas kushteve dhe detyrimeve të përcaktuar në pikat 1 dhe 2 të këtij vendimi.
4. Në rast të mos respektimit prej shoqërive pjesëmarrëse në marrëveshje të kushteve dhe detyrimeve të përcaktuar në pikën 2, Komisioni i Konkurrencës do të ushtrojë kompetencën e tij të revokimit të këtij përjashtimi.
5. Çdo amendim i kësaj marrëveshjeje nga palët duhet të njoftohet për përjashtim pranë Autoritetit të Konkurrencës.
6. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e palëve dhe dërgimin e vendimit pasi të bëhen pagesat e parashikuara në rregulloren “Për caktimin e shpenzimeve për ndjekjen e procedurave pranë Autoritetit të Konkurrencës”.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Rezana Konomi

(_____)
Zv/Kryetar

Servete Gruda

(_____)
Anëtar

Koço Broka

(_____)
Anëtar

Iva Zajmi

(_____)
Anëtar

Lindita Milo (Lati)

K R Y E T A R